

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Центральноукраїнського
державного університету

імені Володимира Винниченка

Євген СОБОЛЬ

«29» листопада 2021 р.

**Програми навчальних дисциплін
програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері
післядипломної освіти для осіб із вищою освітою
«Сучасні тенденції розвитку історичної, правової
та громадянської освітньої галузі»**

Галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія)

**Модуль 2: Шкільна історична освіта: проблеми і перспективи Нової
української школи.**

Назва навчальної дисципліни: Спеціальні історичні дисципліни у
формуванні історичного світогляду учня.

Цільовий компонент: Створення загального уявлення про комплекс спеціальних історичних дисциплін, як складової частини в системі історичних знань та наук; ознайомлення з методами та засобами, що використовуються цими дисциплінами, формування професійних навичок для оволодіння сучасними методами джерелознавчого аналізу; уміння самостійно працювати з джерелами та обирати необхідні методики історичних досліджень відповідно до спеціальної історичної науки та використовувати у власних наукових теоретичних і практичних дослідженнях.

Змістовий компонент: Ознайомлення з предметом, методами, завданнями допоміжних історичних дисциплін: палеографія, історична хронологія, історична генеалогія, історична метрологія, історична ономастика, нумізматика, геральдика, вексилологія, сфрагістика, фалеристика, джерелознавство. Характеристика історичних джерел. З'ясування методики пошуку, опрацювання і використання історичних джерел при викладанні уроків з історії.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, тренінгові заняття; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу в процесі викладення, робота зі зразками джерел, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні технічні засоби, робота з наочністю.

Результативний компонент:

ПРН 2. Опанування сучасними методами, формами, засобами, інструментами навчання історії, правознавства та громадянської освіти (із врахуванням світового досвіду), зокрема дистанційного та змішаного навчання.

ПРН 3. Уміння обирати та використовувати різні види, форми, методи й засоби реалізації педагогічного контролю, оцінювання якості знань учнів з історії, правознавства та громадянської освіти та моніторингових процедур у процесі визначення й оцінки якості освіти.

ПРН 5. Усвідомлення викликів, що стоять перед загальноосвітньою школою, компонентів концепції Нової української школи, нових професійних ролей і завдань, що стоять перед вчителями в контексті реформених змін.

Назва навчальної дисципліни: Засоби та умови формування предметних компетентностей учнів з історії.

Цільовий компонент: Ознайомлення з методикою викладання історії, правознавства та громадянської освіти в школі з врахуванням сучасних технологій навчання та підходів, які застосовуються в рамках чинних освітніх програм Нової української школи. Формування світоглядної свідомості історичного мислення для творчого підходу до навчального процесу. Надання навичок роботи з історичними та методичними джерелами.

Змістовий компонент: Розглянути та проаналізувати найкращі досягнення педагогів Центральноукраїнського регіону та інших областей країни щодо викладання історії, правознавства та громадянської освіти. З'ясувати зміст та шляхи подолання проблем сучасного освітнього процесу та шляхи реалізації сучасних підходів в освітніх галузях чинних освітніх програм Нової української школи.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, тренінгові заняття; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу в процесі викладення, створення ситуації новизни, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент:

ПРН 1. Знання та розуміння концепцій, основних напрямків і перспектив розвитку історії, правознавства та громадянської освіти.

ПРН 2. Опанування сучасними методами, формами, засобами, інструментами навчання історії, правознавства та громадянської освіти (із врахуванням світового досвіду), зокрема дистанційного та змішаного навчання.

ПРН 3. Уміння обирати та використовувати різні види, форми, методи й засоби реалізації педагогічного контролю, оцінювання якості знань учнів з історії, правознавства та громадянської освіти та моніторингових процедур у процесі визначення й оцінки якості освіти.

ПРН 4. Уміння аналізувати власні компетентності, необхідні для успішного впровадження державної політики та освітніх ідей; вміння розробляти власну професійну траєкторію розвитку.

ПРН 5. Усвідомлення викликів, що стоять перед загальноосвітньою школою, компонентів концепції Нової української школи, нових професійних ролей і завдань, що стоять перед вчителями в контексті реформених змін.

Назва навчальної дисципліни: Лідери епохи: відомі постаті в контексті підготовки до ЗНО з історії України.

Цільовий компонент: Проаналізувати сучасні підходи щодо особливостей застосування біографістики при вивченні історії України.

Змістовий компонент: Роль особи в історичному процесі. Критерії визначення історичної особистості. Правителі Русі, Галицько-Волинського князівства, діячі Великого князівства Литовського: походження, політична діяльність та їхнє місце в історії України. Видатні постаті модерного періоду української історії. Українське козацтво XVI–XVII ст. в особах. Видатні особи української історії в XVIII, XIX, XX, початку XXI ст.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, тренінгові заняття; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу в процесі викладення, створення ситуації новизни, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи.

Результативний компонент:

ПРН 1. Знання та розуміння концепцій, основних напрямків і перспектив розвитку історії, правознавства та громадянської освіти.

ПРН 2. Опанування сучасними методами, формами, засобами, інструментами навчання історії, правознавства та громадянської освіти (із врахуванням світового досвіду), зокрема дистанційного та змішаного навчання.

ПРН 4. Уміння аналізувати власні компетентності, необхідні для успішного впровадження державної політики та освітніх ідей; вміння розробляти власну професійну траєкторію розвитку.

ПРН 5. Усвідомлення викликів, що стоять перед загальноосвітньою школою, компонентів концепції Нової української школи, нових професійних ролей і завдань, що стоять перед вчителями в контексті реформених змін.

Назва навчальної дисципліни: Проєктні технології на уроках історії в школі.

Цільовий компонент: Ознайомлення або закріплення знань щодо провідних освітніх технологій, методичних підходів, які використовуються в сучасній вітчизняній практиці викладання історії в школі та оволодіння конкретними практичними навичками роботи з їхніми окремими різновидами.

Змістовий компонент: Формування розуміння сутності провідних освітніх технологій, методичних підходів, які використовуються в сучасній вітчизняній освітній практиці, зокрема у викладанні історії, правознавства та громадянської освіти в школі. Забезпечення оволодіння слухачами конкретними практичними навичками роботи з окремими різновидами сучасних освітніх технологій. Сприяти розвитку навичок творчого підходу до

організації процесу навчання, вибору оптимальних методів і технологій, що відповідають сучасним вимогам освітніх програм Нової української школи.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, використання комп'ютерних технологій, програм; методи: проблемного викладу, створення ситуації новизни, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент:

ПРН 2. Опанування сучасними методами, формами, засобами, інструментами навчання історії, правознавства та громадянської освіти (із врахуванням світового досвіду), зокрема дистанційного та змішаного навчання.

ПРН 6. Розвиток навичок організації виконання творчих проєктів, підготовки уроків з історії, правознавства та громадянської освіти з використанням різноманітних комп'ютерних технологій.

ПРН 7. Розвиток навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання для формування інфомедійної грамотності.

Назва навчальної дисципліни: Актуальні проблеми шкільної історичної освіти Нової української школи.

Цільовий компонент: Проаналізувати проблеми та здобутки у викладанні історії, правознавства та громадянської освіти в сучасній школі.

Змістовий компонент: Розкрити чинники, що формували підходи до становлення та структуризації сучасної концепції історії України, всесвітньої історії, проаналізувати їхні результати та складові компоненти, а також шляхи реалізації сучасних підходів в освітніх галузях чинних освітніх програм Нової української школи.

Процесуальний компонент: круглий стіл, тренінгові заняття; інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи.

Результативний компонент:

ПРН 1. Знання та розуміння концепцій, основних напрямків і перспектив розвитку історії, правознавства та громадянської освіти.

ПРН 2. Опанування сучасними методами, формами, засобами, інструментами навчання історії, правознавства та громадянської освіти (із врахуванням світового досвіду), зокрема дистанційного та змішаного навчання.

ПРН 3. Уміння обирати та використовувати різні види, форми, методи й засоби реалізації педагогічного контролю, оцінювання якості знань учнів з історії, правознавства та громадянської освіти та моніторингових процедур у процесі визначення й оцінки якості освіти.

ПРН 4. Уміння аналізувати власні компетентності, необхідні для успішного впровадження державної політики та освітніх ідей; вміння розробляти власну професійну траєкторію розвитку.

ПРН 5. Усвідомлення викликів, що стоять перед загальноосвітньою школою, компонентів концепції Нової української школи, нових професійних ролей і завдань, що стоять перед вчителями в контексті реформених змін.

Список рекомендованої літератури:

1. Міністерство освіти України – Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/tag/nova-ukrainska-shkola?&type=all&tag=nova-ukrainska-shkola>
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
4. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>
5. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
6. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-47aa6b2ecb99>

Інформаційні ресурси:

- Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
Кабінет міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>